

W jaki sposób krajowe instytucje praw człowieka i krajowe organy do spraw równości mogą się angażować w pracę Europejskiego Komitetu Praw Społecznych

European
Social
Charter

Charte
sociale
européenne

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

W jaki sposób krajowe
instytucje praw człowieka
i krajowe organy do spraw równości
mogą się angażować w pracę
Europejskiego Komitetu Praw Społecznych

Edycja polska:

*How can National Human Rights Institutions
and National Equality Bodies engage with
the European Committee of Social Rights*

*Za opinie wyrażone w tej pracy odpowiada
autor (autorzy) i niekoniecznie odzwierciedlają
one oficjalną politykę Rady Europy.*

Powielanie fragmentów (do 500 słów)
jest dozwolone, z wyjątkiem w celach
komercyjnych, o ile zachowana jest
integralność tekstu, fragment nie jest
wykorzystywany poza kontekstem, nie
dostarcza niekompletnych informacji
lub nie wprowadza czytelnika w błąd co
do charakteru, zakresu lub treści tekstu.

Tekst źródłowy musi być zawsze
należy podany w w następujący sposób:

“© Rada Europy, rok publikacji”.

Wszystkie wnioski dotyczące
kopiowania lub tłumaczenia
całości lub części niniejszego dokumentu
należy kierować do Dyrekcji ds. Komunikacji
(F-67075 Strasbourg Cedex

lub do publishing@

coe.int). Pozostała korespondencja

dotycząca tego dokumentu

powinna być kierowana do Departamentu

Europejskiej Karty Społecznej, DGI,

Council of Europe, F-67075 Strasbourg

Cedex lub do social.charter@coe.int

Okładka i projekt: Departament
Produkcji Dokumentów i Publikacji
(SPDP), Rada Europy

Zdjęcie: Shutterstock

Niniejsza publikacja nie była
edytowana przez komórkę redakcyjną
SPDP w celu skorygowania błędów
pisarskich i gramatycznych.

© Rada Europy, wrzesień 2021
Wydrukowano w Radzie Europy

Kontakt:

Department of the European
Social Charter

Directorate General Human
Rights and Rule of Law

Council of Europe
1 quai Jacoutot, F-67075

Estrasburgo Cedex

Correo electrónico: social.charter@coe.int

Spis treści

PRZEDMOWA	5
CZYM JEST EUROPEJSKA KARTA SPOŁECZNA	7
W skrócie	7
Dwa traktaty	8
System dostosowany do potrzeb	9
Europejski Komitet Praw Społecznych	9
PROCEDURA SKARG ZBIOROWYCH	11
Czym jest procedura skarg zbiorowych?	11
Jak działa procedura skarg zbiorowych?	12
Które organizacje mogą wnosić skargi do Europejskiego Komitetu Praw Społecznych?	13
W jaki sposób organizacje mogą wnosić skargi do Europejskiego Komitetu Praw Społecznych?	15
W jaki sposób krajowe instytucje praw człowieka i krajowe organy ds. równości mogą wnosić wkład w ramach procedury skarg zbiorowych?	16
PROCEDURA SPRAWOZDAWCZA	17
Czym jest procedura sprawozdawcza?	17
W jaki sposób działa procedura sprawozdawcza?	17
Które organizacje mogą przysyłać komentarze i informacje dotyczące sprawozdań krajowych?	20
W jaki sposób krajowe instytucje praw człowieka i krajowe organy ds. równości mogą wnosić komentarze i informacje dotyczące sprawozdań krajowych?	20
GDZIE MOŻNA ZNALEŹĆ DECYZJE I KONKLUZJE EUROPEJSKIEGO KOMITETU PRAW SPOŁECZNYCH?	23
PO CO ANGAŻOWAĆ SIĘ W DZIAŁANIA EUROPEJSKIEGO KOMITETU PRAW SPOŁECZNYCH?	25
ZAŁĄCZNIK: PODPISY I RATYFIKACJE EUROPEJSKIEJ KARTY SPOŁECZNEJ	27

Przedmowa

Silne partnerstwo na rzecz rozwoju praw społecznych w Europie

■ Silne, niezależne i zaangażowane **krajowe instytucje praw człowieka** (KIPCz) oraz **krajowe organy ds. równości** (KOR) mają kluczowe znaczenie w dobrze działających i demokratycznych społeczeństwach. Odgrywają one zasadniczą rolę w ułatwieniu korzystania z praw ekonomicznych, społecznych i kulturalnych w Europie. Krajowe instytucje praw człowieka i krajowe organy ds. równości monitorują sytuację praw ekonomicznych, społecznych i kulturalnych, doradzają rządów w sprawie potencjalnego wpływu polityki na grupy szczególnie wrażliwe, przesyłają informacje do parlamentów oraz organów międzynarodowych i regionalnych. Informując i współpracując z mediami, podnoszą świadomość praw ekonomicznych, społecznych i kulturalnych wśród ogółu społeczeństwa oraz promują kulturę równości, praw człowieka i sprawiedliwości społecznej. Część z nich może rozpatrywać skargi indywidualne i interweniować w sądach.

■ Krajowe instytucje praw człowieka i krajowe organy ds. równości stały się istotnymi partnerami w pracy Europejskiego Komitetu Praw Społecznych (EKPS), zarówno w systemie sprawozdawczości, jak i w procedurze skarg zbiorowych w ramach Europejskiej Karty Społecznej. Stanowią one łącznik pomiędzy rządami a społeczeństwem obywatelskim i doskonale znają sytuację w terenie. W związku z tym dostarczają danych i dowodów, które pomagają Komitetowi w ocenie ewentualnych naruszeń Karty.

■ Krajowe instytucje praw człowieka i krajowe organy ds. równości w swojej pracy udzielają się w działalności sprawozdawczej i współpracują z organami międzynarodowymi oraz europejskimi, takimi jak Europejski Komitet Praw Społecznych, aby zapewnić wszystkim ludziom ochronę praw ekonomicznych, społecznych i kulturalnych.

■ **Zalecenie Komitetu Ministrów CM/Rec(2021)1**, przyjęte 31 marca 2021 r., zachęca wszystkie państwa członkowskie Rady Europy do sprawdzenia, jakie są możliwe sposoby wzmocnienia roli i znaczącego udziału KIPCh (które często są też organami ds. równości) w działaniach Rady Europy.

■ Niniejszy Przewodnik oraz coroczne spotkania Europejskiego Komitetu Praw Społecznych z członkami **Europejskiej Sieci Krajowych Instytucji Praw Człowieka (ENNHRI)** oraz **Europejskiej Sieci Organów ds. Równego Traktowania (EQUINET)** stanowią mocny początek solidnej współpracy. Aby zapewnić odpowiednią ochronę praw społecznych w Europie, potrzebujemy z jednej strony ścisłej współpracy między Radą Europy a krajami europejskimi, a z drugiej skutecznych, pluralistycznych i niezależnych krajowych instytucji praw człowieka i krajowych organów ds. równości.

■ Europejski Komitet Praw Społecznych bardzo chętnie wspiera działania europejskich krajowych instytucji praw człowieka oraz krajowych organów ds. równości. Sekretariat Europejskiej Karty Społecznej jest gotowy poprowadzić je przez procedurę sprawozdawczą i zaoferować pomoc w przypadku wszelkich problemów czy pytań, na przykład dotyczących formatów i terminów.

■ Niniejszy Przewodnik stanowi wyraz tego zobowiązania i wierzymy, że wyjaśni procedurę oraz doprowadzi do bliższej współpracy między Komitetem a krajowymi instytucjami praw człowieka i krajowymi organami ds. równości w Europie.

Karin Lukas

Przewodnicząca Europejskiego Komitetu Praw Społecznych

Czym jest Europejska Karta Społeczna

W skrócie

■ **Europejska Karta Społeczna** to traktat Rady Europy, który gwarantuje podstawowe prawa społeczne i ekonomiczne. Jest postrzegana jako odpowiednik Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, która koncentruje się na prawach obywatelskich i politycznych. Karta opiera się na tych samych zasadach powszechności, niepodzielności i współzależności, co inne instrumenty praw człowieka.

■ Karta gwarantuje szeroki zakres codziennych praw człowieka, w tym zatrudnienie, bezpieczeństwo w pracy, zdrowie, mieszkalnictwo, edukację, ochronę socjalną i opiekę społeczną, ze szczególnym naciskiem na ochronę grup szczególnie wrażliwych, takich jak osoby starsze, dzieci, osoby niepełnosprawne i migranci. Korzystanie z tych praw musi być zagwarantowane bez dyskryminacji.

■ Większość państw członkowskich Rady Europy (**43 z 47 państw członkowskich**), „ratyfikując” ten traktat, wyraziło formalną zgodę na wejście w życie Karty. Poprzez akt „ratyfikacji” państwa stają się „stronami” Karty i tym samym mają prawny obowiązek realizacji praw zapisanych w tym traktacie.

Dwa traktaty

■ Aktualnie współistnieją dwie wersje Europejskiej Karty Społecznej: **pierwotna wersja przyjęta w 1961 r.** oraz **wersja zrewidowana przyjęta w 1996 r.** Ta ostatnia wersja zawiera więcej praw, takich jak prawa osób starszych lub prawo do ochrony przed ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz aktualizuje kilka praw już zawartych w pierwotnej wersji. Zrewidowana Karta ma stopniowo zastąpić Kartę z 1961 r. Państwa mogą być stronami jednej z tych wersji, ale nie obu. Większość państw (36 z 43) ratyfikowała już zrewidowaną wersję Europejskiej Karty Społecznej. Kiedy państwo ratyfikuje Zrewidowaną Kartę, jest związane przynajmniej postanowieniami odpowiadającymi postanowieniom Karty z 1961 r., którymi było związane.

Rozważając, czy zaangażować się w pracę Europejskiego Komitetu Praw Społecznych i w procedury monitorowania przestrzegania Europejskiej Karty Społecznej, **KIPCz** i **KOR** powinny sprawdzić, która wersja Europejskiej Karty Społecznej została „ratyfikowana” przez dane Państwo-Stronę (samo podpisanie nie jest wystarczające).

Zrewidowana Karta zawiera 31 artykułów, które podzielono na cztery grupy tematyczne:

Grupa 1: zatrudnienie, szkolenie i równe szanse	Grupa 2: zdrowie, zabezpieczenie socjalne i opieka społeczna	Grupa 3: prawa pracown- icze	Grupa 4: dzieci, rodziny i migranci
Artykuł 1	Artykuł 3	Artykuł 2	Artykuł 7
Artykuł 9	Artykuł 11	Artykuł 4	Artykuł 8
Artykuł 10	Artykuł 12	Artykuł 5	Article 16
Artykuł 15	Artykuł 13	Artykuł 6	Artykuł 17
Artykuł 18	Artykuł 14	Artykuł 21	Artykuł 19
Artykuł 20	Artykuł 23	Artykuł 22	Artykuł 27
Artykuł 24	Artykuł 30	Artykuł 26	Artykuł 31
Artykuł 25		Artykuł 28	
		Artykuł 29	

System dostosowany do potrzeb

■ Karta opiera się na systemie ratyfikacyjnym „à la carte”. Umożliwia to państwom wybór postanowień, które są skłonne zaakceptować, jako wiążące zobowiązania prawne. Zgodnie z Kartą z 1961 r. państwa muszą się zobowiązać do zaakceptowania co najmniej 10 artykułów lub 45 numerowanych ustępów, na podstawie Zrewidowanej Karty do co najmniej 16 artykułów lub 63 numerowanych ustępów.

Rozważając, czy zaangażować się w pracę Europejskiego Komitetu Praw Społecznych i w procedury monitorowania przestrzegania Europejskiej Karty Społecznej, **KIPCz** i **KOR** powinny sprawdzić, które przepisy Karty są prawnie wiążące dla ich państwa. Mogą to zrobić, sprawdzając [tabelę zaakceptowanych przepisów](#).

Europejski Komitet Praw Społecznych

■ Wdrażanie i zobowiązania państw członkowskich wynikające z Europejskiej Karty Społecznej są nadzorowane przez Europejski Komitet Praw Społecznych. Jego 15 niezależnych, bezstronnych członków wybiera [Komitet Ministrów Rady Europy](#) na sześcioletnią kadencję, odnawialną jednokrotnie.

■ Komitet monitoruje przestrzeganie Karty w ramach dwóch uzupełniających się procedur monitorowania:

- ▶ [Procedura skarg zbiorowych](#)
- ▶ [System sprawozdawczości](#)

■ Krajowe instytucje praw człowieka oraz krajowe organy ds. równości mogą się w znaczący sposób zaangażować i wnieść wkład w obie te procedury.

■ Europejski Komitet Praw Społecznych uchwała „[konkluzje](#)” w odniesieniu do sprawozdań krajowych przedstawianych corocznie przez Państwa-Strony oraz wydaje „[decyzje](#)” w sprawach skarg zbiorowych wnoszonych przez uprawnione organizacje. Interpretację Europejskiego Komitetu Praw Społecznych w odniesieniu do każdego z postanowień Europejskiej Karty Społecznej można znaleźć w: [Przeglądzie orzecznictwa Europejskiego Komitetu Praw Społecznych](#).

■ Z tego powodu, iż decyzje i konkluzje odnoszą się do wiążących przepisów prawnych i są przyjmowane przez organ monitorujący ustanowiony w Karcie i w odnośnym protokole, muszą być one przestrzegane przez dane państwo. Mimo iż decyzje i konkluzje nie są bezpośrednio egzekwowalne w krajowych systemach prawnych, to określają one prawo i mogą stanowić podstawę

pozytywnych zmian w zakresie praw społecznych poprzez ustawodawstwo i orzecznictwo na szczeblu krajowym.

■ Dodatkowo, [Państwa-Strony Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej](#) mają obowiązek wysyłania sprawozdań na temat [niezaakceptowanych przepisów](#) co pięć lat począwszy od daty ratyfikacji. W celu zbadania sytuacji w odniesieniu do niezaakceptowanych przepisów Europejski Komitet Praw Społecznych może zorganizować spotkanie z władzami krajowymi lub poprosić państwo o przedstawienie pisemnego sprawozdania na temat przepisów, które nie zostały jeszcze przyjęte. Dane państwo może zaprosić z własnej inicjatywy partnerów społecznych, organizacje pozarządowe, **KIPCz** i **KOR** na spotkanie z Europejskim Komitetem Praw Społecznych.

WSKAZÓWKA!

Więcej informacji na temat Europejskiego Komitetu Praw Społecznych i sposobu działania jego różnych procedur można znaleźć w jego [Regulaminie](#) oraz na stronie internetowej [Europejskiego Komitetu Praw Społecznych](#).

[Przegląd orzecznictwa Europejskiego Komitetu Praw Społecznych](#) pokazuje, w jaki sposób Komitet interpretuje różne artykuły Europejskiej Karty Społecznej poprzez swoje procedury monitoringu. Przegląd dostarcza ważnych informacji na temat treści praw wynikających z Karty oraz oczekiwań wobec państw, które zgodziły się być nimi związane.

[Załącznik do Przeglądu](#) zawiera odpowiednie streszczenia, decyzje i konkluzje Europejskiego Komitetu Praw Społecznych.

Procedura skarg zbiorowych

Czym jest procedura skarg zbiorowych?

■ Procedura skarg zbiorowych została wprowadzona przez [Protokół Dodatkowy przewidujący system skarg zbiorowych](#) przyjęty w 1995 r.

■ Procedura skarg zbiorowych ma na celu poprawę egzekwowania praw społecznych gwarantowanych przez Kartę oraz wzmocnienie udziału partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego w tym procesie. Odbyna się to poprzez umożliwienie organizacjom społeczeństwa obywatelskiego i związkom zawodowym (pełne wyjaśnienie i wykaz poniżej) wnoszenia skarg przeciwko państwom. Mogą to zrobić, jeśli uważają, że Państwo-Strona Europejskiej Karty Społecznej (i Protokołu Dodatkowego) nie wdrożyło Karty prawidłowo.

■ Skargi zbiorowe można wnosić tylko przeciwko państwom, które ratyfikowały [Protokół Dodatkowy przewidujący system skarg zbiorowych](#) (samo podpisanie nie jest wystarczające) lub złożyły oświadczenie w rozumieniu Art. D ust. 2 Zrewidowanej Karty (do tej pory takie oświadczenie złożyły Bułgaria i Słowenia).

WSKAZÓWKA!

Informację o oświadczeniu w rozumieniu Art. [D ust. 2](#) Zrewidowanej Karty można znaleźć w uwagach do [Zestawienia podpisów i ratyfikacji](#) Protokołu Dodatkowego przewidującego system skarg zbiorowych.

■ Chociaż Państwa-Strony Europejskiej Karty Społecznej nie są zobowiązane do zaakceptowania procedury skarg zbiorowych, to są do tego usilnie zachęcane. Dotychczas [16 państw](#) wyraziło zgodę na związanie się procedurą i w związku z tym można przeciwko nim składać skargi.

Rozważając, czy zaangażować się w procedurę skarg zbiorowych, **KIPCh** i **KOR** powinny sprawdzić, czy ich państwo zaakceptowało procedurę zgodną z Protokołem Dodatkowym przewidującym system skarg zbiorowych. Informacje te można znaleźć na stronie internetowej Europejskiej Karty Społecznej w zakładce [podpisy i ratyfikacje](#).

Jak działa procedura skarg zbiorowych?

Rejestracja i kolejność rozpatrywania

■ Skargi rejestruje Sekretariat wg kolejności ich wpływu. Komitet rozpatruje skargi w kolejności, w jakiej są one gotowe do rozpatrzenia. Może jednak podjąć decyzję o przyznaniu pierwszeństwa rozpatrzeniu konkretnej skargi (Reguła 26 [Regulaminu EKPS](#)).

Dopuszczalność

■ Europejski Komitet Praw Społecznych bada wszystkie wymienione powyżej punkty i wydaje decyzję w sprawie dopuszczalności skargi.

Postępowanie

■ Jeżeli Europejski Komitet Praw Społecznych uzna skargę za dopuszczalną, zaprosza pozwane państwo do przedstawienia pisemnego stanowiska dotyczącego meritum skargi i zwraca się do organizacji, która złożyła skargę, o udzielenie odpowiedzi na to stanowisko. Rozprawa publiczna może się odbyć później, na wniosek jednej ze stron lub z inicjatywy Europejskiego Komitetu Praw Społecznych.

Meritum

■ Europejski Komitet Praw Społecznych bada wszystkie argumenty i dowody przedstawione w trakcie postępowania i wydaje decyzję co do meritum skargi. Taka decyzja określa, czy prawo i/lub praktyka państwa, którego dotyczy skarga, są zgodne z Europejską Kartą Społeczną.

Działania następcze

■ Pozwane państwo musi przestrzegać decyzji Europejskiego Komitetu Praw Społecznych. Działania następcze związane z decyzją nadzoruje Komitet Ministrów Rady Europy, który może przyjąć rezolucję lub wydać zalecenie dla pozwanego państwa. W żadnym wypadku Komitet Ministrów nie może cofnąć oceny prawnej dokonanej przez Europejski Komitet Praw Społecznych.

Sprawozdawczość na temat działań następczych

■ Jeżeli Europejski Komitet Praw Społecznych stwierdzi naruszenie Europejskiej Karty Społecznej w swojej decyzji dotyczącej meritum skargi, państwo musi przedstawić informacje o środkach podjętych w celu wykonania tej decyzji. Dane państwo musi przedstawić te informacje w kolejnych sprawozdaniach z działań następczych (zwanym „sprawozdaniem uproszczonym”), stanowiących część procedury sprawozdawczej. Europejski Komitet Praw Społecznych ustala następnie, czy dane państwo dostosowało sytuację do Europejskiej Karty Społecznej i publikuje swoje „konkluzje” w tym zakresie.

■ Organizacje partnerskie mogą zgłaszać uwagi dotyczące uproszczonych sprawozdań lub dodatkowe informacje do Europejskiego Komitetu Praw Społecznych na takich samych warunkach, jak do zwykłych sprawozdań dotyczących grup tematycznych (zob. powyżej Reguła 21A).

Środki natychmiastowe

■ Europejski Komitet Praw Społecznych może wskazać środki, które wydają się konieczne, aby uniknąć ryzyka poważnej nieodwracalnej szkody w zakresie praw uznanych w Europejskiej Karcie Społecznej. Komitet może wskazać takie środki z własnej inicjatywy lub na wniosek organizacji składającej skargę.

■ Jeżeli organizacja składająca skargę żąda natychmiastowych środków, musi określić: powody, dla których ich żąda; możliwe konsekwencje braku przyznania tych środków; oraz jakich szczególnych środków wymaga.

Które organizacje mogą wnieść skargi do Europejskiego Komitetu Praw Społecznych?

■ Zgodnie z Artykułem 1 Protokołu Dodatkowego tylko określone organizacje mogą wnieść skargę do Europejskiego Komitetu Praw Społecznych.

Organizacje te obejmują:

- ▶ Określone międzynarodowe organizacje pracodawców i związki zawodowe, w tym m.in. [Europejską Konfederację Związków Zawodowych \(ETUC\)](#), dla pracowników, jak również [Business Europe](#) oraz [Międzynarodową Organizację Pracodawców \(OIE\)](#), dla pracodawców.
- ▶ Określone międzynarodowe organizacje pozarządowe (INGOs), które mają [status uczestniczący w Radzie Europy](#). Wnioski międzynarodowych organizacji pozarządowych są przekazywane do zatwierdzenia przez Komitet Rządowy Europejskiej Karty Społecznej i Europejskiego Kodeksu Zabezpieczenia Społecznego, który sporządza [listę międzynarodowych organizacji pozarządowych](#) uprawnionych do składania skarg zbiorowych przez okres czterech lat.
- ▶ Partnerzy społeczni na szczeblu krajowym.
- ▶ Krajowe organizacje pracodawców i związki zawodowe w danym kraju.

Ponadto każde państwo może przyznać reprezentatywnym krajowym organizacjom pozarządowym (NGO) podlegającym jego jurysdykcji prawo do składania skarg przeciwko niemu. Do tej pory zrobiła to tylko Finlandia.

KIPCh i KOR nie mogą wносить skarg zbiorowych do Europejskiego Komitetu Praw Społecznych. Mogą jednak skontaktować się z dowolną z powyższych organizacji i wspierać je w całym procesie.

Europejska Sieć Krajowych Instytucji Praw Człowieka i Europejska Sieć Organów ds. Równości, które są zarejestrowanymi organizacjami non-profit, są uprawnione do wnoszenia skarg, jeśli mają przyznany status uczestniczący w Radzie Europy.

WSKAZÓWKA!

Informacje o tym, w jaki sposób międzynarodowe organizacje pozarządowe mogą uzyskać status uczestniczący w Radzie Europy, można znaleźć na stronie internetowej [Konferencji Międzynarodowych Organizacji Pozarządowych](#). Informacje o tym, w jaki sposób międzynarodowe organizacje pozarządowe mogą zaangażować się w prace Europejskiego Komitetu Praw Społecznych można znaleźć na stronie internetowej [Europejskiej Karty Społecznej](#).

W jaki sposób organizacje mogą wnosić skargi do Europejskiego Komitetu Praw Społecznych?

Skarga zbiorowa może zostać uznana za dopuszczalną, jeśli spełnia pewne kryteria. Kryteria te są określone w samym Protokole Dodatkowym oraz w Regulaminie Europejskiego Komitetu Praw Społecznych; ponadto zostały zinterpretowane w indywidualnych decyzjach w sprawie dopuszczalności.

- ▶ Skarga musi zostać wniesiona na piśmie.
- ▶ Skarga musi być skierowana do Sekretarza Wykonawczego Europejskiego Komitetu Praw Społecznych działającego w imieniu Sekretarza Generalnego Rady Europy.
- ▶ Skarga musi zostać wysłana na następujący adres:
Department of the European Social Charter
Directorate General Human Rights and Rule of Law
Council of Europe
1 quai Jacoutot, F-67075 Strasbourg Cedex
E-mail: social.charter@coe.int
- ▶ Skarga musi wyraźnie wskazywać nazwę i dane kontaktowe organizacji składającej skargę.
- ▶ Skarga musi być podpisana przez osobę uprawnioną do reprezentowania organizacji składającej skargę i musi wykazywać, że osoba składająca i podpisująca skargę jest uprawniona do reprezentowania tej organizacji.
- ▶ Skarga musi wykazać, że organizacja wnosząca skargę jest do tego uprawniona w rozumieniu procedury skarg zbiorowych (zobacz podrozdział „Które organizacje mogą wnieść skargę do Europejskiego Komitetu Praw Społecznych?” powyżej).
- ▶ Jeżeli skarga jest składana przez organy międzynarodowe, musi być sporządzona w jednym z oficjalnych języków Rady Europy (angielski lub francuski).
- ▶ Jeżeli skarga jest składana przez organizacje krajowe, musi być sporządzona w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych pozwanego Państwa-Strony.
- ▶ Skarga musi odnosić się do Państwa-Strony Europejskiej Karty Społecznej, które zgodziło się podlegać procedurze skarg zbiorowych (zobacz podrozdziały „Dwa traktaty” i „Czym jest procedura skarg zbiorowych?” powyżej).
- ▶ Skarga musi się odnosić do jednego lub więcej postanowień Karty, zaakceptowanych przez dane Państwo-Stronę (zobacz podrozdział „System dostosowany do potrzeb” powyżej).

■ Skarga musi wskazywać pod jakim względem pozwane Państwo-Strona nie zapewniło zadowalającego stosowania danego przepisu (wraz z dowodami, odpowiednią argumentacją i pomocniczą dokumentacją).

W jaki sposób krajowe instytucje praw człowieka i krajowe organy ds. równości mogą wnieść wkład w ramach procedury skarg zbiorowych?

■ Zgodnie z [Regułami 32 i 32A Regulaminu Europejskiego Komitetu Praw Społecznych](#) strony trzecie mogą interweniować w postępowaniach dotyczących skargi zbiorowej, w których nie mają bezpośredniego udziału.

Szczególnie, **na podstawie Reguły 32A**, Europejski Komitet Praw Społecznych może zaprosić każdą organizację, instytucję lub osobę, którą uzna za odpowiednią do przedstawienia uwag, jako stronę trzecią, w tym **KIPCz, KOR** i ich sieci **ENNHRI i EQUINET**. Ponadto organizacje, KIPCz lub KOR oraz ich sieci mogą również wskazać Europejskiemu Komitetowi Praw Społecznych swoje zainteresowanie przedłożeniem uwag jako strony trzeciej w toczącej się sprawie dotyczącej skargi zbiorowej. W tym celu KIPCz, KOR i ich sieci proszone są o kontakt z Sekretariatem Europejskiej Karty Społecznej.

■ Zaproszenie Komitetu zostanie wysłane nie później niż miesiąc po otrzymaniu od Rządu pisemnych oświadczeń dotyczących meritum skargi. Zaproszona organizacja (w tym KIPCz, KOR i ich sieci) lub osoba powinna przedstawić uwagi w terminie wyznaczonym przez Komitet. Termin ten nie powinien zasadniczo przekraczać dwóch miesięcy. Obserwacje zaproszonej organizacji (w tym KIPCz, KOR i ich sieci) lub osoby zostaną przekazane pozwanemu państwu i organizacji, która złożyła skargę.

WSKAZÓWKA!

Uwagi **KIPCz** i **KOR**, jako stron trzecich dotyczące rozpatrywanej skargi zbiorowej powinny być **jasne, zwięzłe i odnosić się do konkretnego zagadnienia**. Zgłoszenie powinno dotyczyć konkretnie danej skargi i przedstawianych argumentów. Powinno się **również unikać rozszerzania zakresu** skargi, ponieważ nie będzie ono rozpatrywane przez Komitet.

Procedura sprawozdawcza

Czym jest procedura sprawozdawcza?

■ Procedura sprawozdawcza została wprowadzona przez [Kartę z 1961 r.](#) (zobacz Część IV Karty), a następnie została zmieniona [Protokołem Turyńskim przyjętym w 1991 r.](#) Uważa się, że Protokół Turyński obowiązuje od daty [decyzji Komitetu Ministrów z 11 grudnia 1991 r.](#)

■ Procedura sprawozdawcza ma na celu poprawę realizacji praw gwarantowanych przez Europejską Kartę Społeczną oraz ułatwienie regularnego dialogu z Państwami-Stronami, a także z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, partnerami społecznymi, KIPCz i KOR. Przewiduje osiągnięcie tego celu poprzez zapraszanie państw do składania regularnych sprawozdań z wdrażania Europejskiej Karty Społecznej oraz poprzez umożliwienie poszczególnym organizacjom, w tym KIPCz i KOR, przedkładania dodatkowych komentarzy i informacji.

■ Wszystkie Państwa-Strony Zrewidowanej Karty lub Karty z 1961 r. muszą składać [regularne sprawozdania](#) na temat implementacji Europejskiej Karty Społecznej. Prawa, na temat przestrzegania których państwa muszą składać sprawozdania, będą zależeć od wersji Europejskiej Karty Społecznej, którą ratyfikowały (zobacz część „Dwa traktaty”) oraz od [przyjętych przez nie postanowień](#) (zobacz część „System dostosowany do potrzeb”).

W jaki sposób działa procedura sprawozdawcza?

Pytania do Państw-Stron

■ Co roku Europejski Komitet Praw Społecznych kieruje do Państw-Stron konkretne pytania w sprawie przepisów dotyczących kolejnego cyklu sprawozdawczego. Pytania te są również publikowane na stronie internetowej Europejskiej Karty Społecznej w zakładce [procedura sprawozdawcza](#).

Przedstawianie sprawozdań przez państwa

■ Każdego roku Państwa-Strony Karty przedstawiają sprawozdanie na temat przyjętych postanowień dotyczących jednej z czterech opisanych poniżej grup tematycznych. Wskazówki dla państw dotyczące sporządzania

krajowych sprawozdań można znaleźć na [stronie internetowej Europejskiej Karty Społecznej](#). Termin składania krajowych sprawozdań upływa **31 grudnia każdego roku**.¹

■ Wszystkie sprawozdania krajowe, przedłożone przez państwa, są publikowane na stronie internetowej Europejskiej Karty Społecznej w zakładce: [profile krajów](#).

Harmonogram sprawozdawczości

■ W wyniku [decyzji Komitetu Ministrów z 2006 r.](#), na potrzeby procedury sprawozdawczej przepisy Europejskiej Karty Społecznej zostały podzielone na cztery grupy tematyczne. Państwa-Strony przedstawiają roczne sprawozdanie dotyczące postanowień odnoszących się do jednej z czterech grup tematycznych.

■ W konsekwencji, co cztery lata, państwa składają sprawozdanie z każdego przyjętego postanowienia Karty. Te cztery grupy tematyczne są następujące:

- ▶ **Grupa 1:** Zatrudnienie, szkolenie i równe szanse (dotyczy Artykułu 1 - Artykułu 9 - Artykułu 10 - Artykułu 15 - Artykułu 18 - Artykułu 20 - Artykułu 24 - Artykułu 25)
- ▶ **Grupa 2:** Zdrowie, zabezpieczenie społeczne i opieka społeczna (dotyczy Artykułu 3 - Artykułu 11 - Artykułu 12 - Artykułu 13 - Artykułu 14 - Artykułu 23 - Artykułu 30)
- ▶ **Grupa 3:** Prawa pracownicze (dotyczy Artykułu 2 - Artykułu 4 - Artykułu 5 - Artykułu 6 - Artykułu 21 - Artykułu 22 - Artykułu 26 - Artykułu 28 - Artykułu 29)
- ▶ **Grupa 4:** Dzieci, rodziny i migranci (dotyczy Artykułu 7 - Artykułu 8 - Artykułu 16 - Artykułu 17 - Artykułu 19 - Artykułu 27 - Artykułu 31)

Sprawozdania uproszczone

■ Od daty [decyzji Komitetu Ministrów z 2014 r.](#), wszystkie Państwa, które przyjęły procedurę skarg zbiorowych muszą przedstawiać co dwa lata uproszczone sprawozdanie zgodnie z [harmonogramem, który zależy od grupy, do której należą](#).

- ▶ Grupa A: Francja, Grecja, Portugalia, Włochy, Belgia, Bułgaria, Irlandia, Finlandia
- ▶ Grupa B: Holandia, Szwecja, Chorwacja, Norwegia, Słowenia, Cypr, Czechy, Hiszpania

■ Państwa, które sporządzają uproszczone sprawozdania, są zobowiązane do złożenia sprawozdania z działań następczych podjętych w odpowiedzi na

1. Mogą wystąpić wyjątki od terminów. Aktualne informacje można znaleźć na stronie internetowej Europejskiej Karty Społecznej: <https://www.coe.int/en/web/european-social-charter/national-reports>

decyzje Europejskiego Komitetu Praw Społecznych wydawane w ramach procedury skarg zbiorowych oraz do udzielenia odpowiedzi na wszelkie pytania postawione w przypadku odroczenia realizacji określonych przepisów.

■ Uproszczone sprawozdanie powinno zawierać wyłącznie informacje dotyczące działań następczych związanych z decyzjami Komitetu wydanymi w ramach procedury skarg zbiorowych. Przy składaniu uproszczonego sprawozdania państwa są zwolnione z obowiązku składania sprawozdań dotyczących przepisów grupy tematycznej.

■ Ustalony harmonogram raportów zwykłych i uproszczonych można znaleźć [na stronie internetowej Europejskiej Karty Społecznej](#).

Spotkania

■ Europejski Komitet Praw Społecznych może podjąć decyzję o zorganizowaniu spotkań z przedstawicielami państwa z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanego państwa w celu omówienia szczegółów sprawozdania.

■ Krajowe organizacje pracodawców, krajowe związki zawodowe, a także KIPCz, KOR i organizacje pozarządowe mogą również zostać zaproszone do udziału w tych spotkaniach, jeśli zainteresowane państwo wyrazi na to zgodę.

Konkluzje

■ Europejski Komitet Praw Społecznych analizuje wszystkie krajowe sprawozdania i informacje otrzymane w trakcie procedury. Pod koniec roku (w grudniu) przyjmuje konkluzje dotyczące wdrażania Europejskiej Karty Społecznej przez każde z zainteresowanych państw.

Działania następcze

■ Zainteresowane państwo musi przestrzegać konkluzji Europejskiego Komitetu Praw Społecznych. Działania następcze w związku z konkluzjami Komitetu zapewnia Komitet Ministrów Rady Europy w ramach procedury sprawdzającej.

■ Jeżeli Europejski Komitet Praw Społecznych stwierdzi w swoich konkluzjach niezgodność z Europejską Kartą Społeczną, dane państwo przy składaniu kolejnego krajowego sprawozdania musi przedłożyć informacje o środkach podjętych w celu wprowadzenia tych konkluzji w życie. Działania następcze w sprawie konkluzji zapewnia Komitet Ministrów Rady Europy na podstawie propozycji przedstawionych przez [Komitet Rządowy](#) (w skład którego wchodzi przedstawiciele Państw-Stron Karty oraz obserwatorzy reprezentujący europejskie związki zawodowe i organizacje pracodawców). Komitet Ministrów może (ale nie zawsze to robi) na podstawie propozycji Komitetu Rządowego przyjąć rezolucję lub wydać zalecenie dla zainteresowanego państwa, zwracając się do tego państwa o zmianę prawa i/lub praktyki, jeżeli nie udało się dotychczas naprawić danej sytuacji.

■ Więcej informacji na temat procedury sprawozdawczej i działań następczych związanych z konkluzjami można znaleźć na [stronie Rady Europy](#).

Które organizacje mogą przesyłać komentarze i informacje dotyczące sprawozdań krajowych?

■ Zgodnie z Artykułami 23 (1) i 27 (2) Karty z 1961 r. zmienionej Protokołem Turyńskim oraz Regułą 21A Regulaminu Komitetu niektóre organizacje są uprawnione do przedkładania do Europejskiego Komitetu Praw Społecznych komentarzy i informacji dotyczących sprawozdań krajowych. W tym celu Państwa-Strony Europejskiej Karty Społecznej muszą przekazać kopię swojego sprawozdania krajowego krajowym członkom tych organizacji.

■ To, czy i jak takie informacje są brane pod uwagę, leży całkowicie w gestii Europejskiego Komitetu Praw Społecznych.

■ Te organizacje to:

- ▶ Międzynarodowe organizacje pozarządowe mające **status uczestniczący w Radzie Europy** oraz szczególne kompetencje w sprawach uregulowanych Kartą.
- ▶ Określone międzynarodowe organizacje pracodawców i związki zawodowe. Należą do nich: krajowi członkowie **Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych (ETUC)**, dla pracowników; jak również krajowe organizacje będące członkami **Business Europe** i **Międzynarodowej Organizacji Pracodawców (OIE)**, dla pracodawców.
- ▶ Inne organizacje, instytucje i podmioty, w tym krajowe instytucje praw człowieka i krajowe organy ds. równości.

Krajowe instytucje praw człowieka i krajowe organy ds. równości są zatem uprawnione do zgłaszania uwag do sprawozdań krajowych lub dodatkowych informacji do Europejskiego Komitetu Praw Społecznych dotyczących danego państwa.

W jaki sposób krajowe instytucje praw człowieka i krajowe organy ds. równości mogą wnosić komentarze i informacje dotyczące sprawozdań krajowych?

Zgodnie z Regułą 21A **Regulaminu Europejskiego Komitetu Praw Społecznych**, krajowe instytucje praw człowieka i krajowe organy ds. równości są uprawnione do udziału w różnych etapach procedury sprawozdawczej.

■ **KIP Cz i KOR** są uprawnione do przedkładania komentarzy i dodatkowych informacji dotyczących krajowych sprawozdań tematycznych kierowanych do Europejskiego Komitetu Praw Społecznych. Komentarze dotyczące krajowych sprawozdań należy kierować do Sekretariatu Europejskiej Karty Społecznej **do 30 czerwca** roku, w którym Europejski Komitet Praw Społecznych bada dane krajowe sprawozdanie. Ten termin został ustalony, by dać Państwom czas na odpowiedzenie na komentarze, jeśli taka jest ich wola.

■ **KIP Cz i KOR** mogą również przedkładać komentarze i dodatkowe informacje dotyczące sprawozdań uproszczonych na takich samych zasadach, jak do sprawozdań krajowych.

WSKAZÓWKA!

Kluczowe daty procedury sprawozdawczej:

- ▶ Pytania w zakresie danej grupy tematycznej są wysyłane do Państw-Stron **do końca maja**;
- ▶ Sprawozdania tematyczne i uproszczone są przedkładane **do 31 grudnia**;
- ▶ Komentarze lub dodatkowe informacje dotyczące sprawozdań krajowych są wysyłane przez KIP Cz i KOR (i inne organizacje do tego uprawnione) **do 30 czerwca następnego roku**;
- ▶ Konkluzje Europejskiego Komitetu Praw Społecznych są przyjmowane **do 31 grudnia**;
- ▶ Publikacja konkluzji Europejskiego Komitetu Praw Społecznych następuje **do 31 marca następnego roku**.

■ Jeżeli Państwo-Strona nie przedłoży sprawozdania tematycznego, Komitet nie przyjmie konkluzji w odniesieniu do tego Państwa.

WSKAZÓWKA!

Jak powinny wyglądać zgłoszenia do procedury sprawozdawczej?

Nie ma szczególnego formatu dla komentarzy do krajowych sprawozdań składanych przez KIP Cz i KOR do Europejskiego Komitetu Praw Społecznych w ramach procedury sprawozdawczej. Jednak Europejski Komitet Praw Społecznych z zadowoleniem przyjmuje zgłoszenia, które:

- ▶ dostarczają konkretnych i dogłębnych informacji na temat problemów, które zostały pominięte lub nie zostały wystarczająco rozwinięte w sprawozdaniu krajowym;
- ▶ uwzględniają wcześniejsze badanie przez Komitet i jego konkluzje dotyczące danego artykułu;

- ▶ odpowiadają na pytania postawione przez Komitet podczas wcześniejszego badania danego przepisu. Pytania te mogą być bardzo pomocne przy przygotowywaniu „alternatywnego raportu”.

Ponadto KIP Cz i KOR muszą uwzględnić pytania przedłożone Państwom-Stronom na początku cyklu sprawozdawczego.

Zaleca się, aby „alternatywny raport” poruszał kwestie praw człowieka i równości w sposób możliwie najbardziej użyteczny podczas cyklu sprawozdawczego. Zaleca się KIP Cz i KOR, by ich raport odzwierciedlał podejście przedstawione w krajowym sprawozdaniu przedłożonym przez państwo i zapewniał ukierunkowaną i zwięzłą treść. Sprawozdania krajowe Państw-Stron są dostępne na stronie internetowej Europejskiej Karty Społecznej w zakładce [profile krajów](#). Komentarze do sprawozdań krajowych lub dodatkowe informacje przedłożone Komitetowi są również podawane do wiadomości publicznej po przekazaniu ich odpowiedniemu rządowi.

Wymownym przykładem są komentarze zgłaszane przez [Irlandzką Komisję do spraw Praw Człowieka i Równouprawnienia \(IHREC\)](#) od 2017 r.:

- ▶ [Komentarze IHREC do 17. Sprawozdania krajowego w sprawie implementacji EKS przez Irlandię](#), Cykl 2020: sprawozdanie uproszczone
- ▶ [Komentarze IHREC do 16. Sprawozdania krajowego w sprawie implementacji EKS przez Irlandię](#), Cykl 2019: sprawozdanie tematyczne
- ▶ [Komentarze IHREC do 15. Sprawozdania krajowego w sprawie implementacji EKS przez Irlandię](#), Cykl 2018: sprawozdanie uproszczone
- ▶ [Komentarze IHREC do 14. Sprawozdania krajowego w sprawie implementacji EKS przez Irlandię](#), Cykl 2017: sprawozdanie tematyczne

Na przykład [Konkluzje Europejskiego Komitetu Praw Społecznych z 2019 r. w sprawie sprawozdania tematycznego dotyczącego 4. grupy „dzieci, rodziny i migranci”](#) zawierają 52 odniesienia do komentarzy Irlandzkiej Komisji do spraw Praw Człowieka i Równouprawnienia przedstawionych w maju 2019 r. Komitet mocno oparł się na badaniach, danych i komentarzach przedłożonych przez IHREC, dochodząc do wniosku, że Irlandia nie przestrzega Artykułu 16. Komitet, bezpośrednio odzwierciedlając obawy IHREC, zwrócił się również do państwa z pytaniem, czy istnieją jakiegokolwiek ograniczenia dotyczące długości pobytu rodzin w ośrodkach pomocy dla rodzin w nagłych wypadkach.

Więcej przykładów znajduje się w zakładce [profile krajów](#) na stronie internetowej Europejskiej Karty Społecznej.

Gdzie można znaleźć decyzje i konkluzje Europejskiego Komitetu Praw Społecznych?

■ Decyzje i konkluzje Komitetu można znaleźć w [bazie danych HUDOC](#) dotyczącej Europejskiej Karty Społecznej.

■ HUDOC umożliwia zawężenie wyszukiwania poprzez:

- ▶ wybór poszczególnych rodzajów **dokumentów związanych ze skargami zbiorowymi** w zależności od zainteresowań wyszukiującego (decyzje o dopuszczalności, decyzje co do istoty sprawy, wnioski o podjęcie natychmiastowych działań, decyzje o skreśleniu skargi, działania następcze);
- ▶ wybór **poszczególnych parametrów związanych z wcześniejszymi skargami zbiorowymi**, w zależności od zainteresowań wyszukiującego (określone postanowienia Europejskiej Karty Społecznej, państwa lub organizacje składające skargę zaangażowane w wcześniejsze decyzje);
- ▶ **wybór poszczególnych rodzajów dokumentów związanych z procedurą sprawozdawczą**, w zależności od zainteresowań wyszukiującego (konkluzje, interpretacje, opinie odrębne, działania następcze konkluzji).
- ▶ **wybór poszczególnych parametrów związanych z wcześniejszymi cyklami sprawozdawczymi**, w zależności od zainteresowań wyszukiującego (określone postanowienia Europejskiej Karty Społecznej, państwa lub ustalenia w sprawie (nie)zgodności związane z wcześniejszymi cyklami sprawozdawczymi).

■ [Strona internetowa Europejskiej Karty Społecznej](#) zawiera informacje na temat wszystkich będących w toku oraz rozpatrzonych skarg. Obejmuje wszystkie dokumenty wymienione w trakcie procedury dla każdej skargi (tj. złożone skargi; uwagi, oświadczenia i odpowiedzi stron postępowania i stron trzecich; a także rezultat osiągnięty przez Europejski Komitet Praw Społecznych).

■ Więcej informacji na temat procedury skarg zbiorowych można znaleźć w [Regulaminie Europejskiego Komitetu Praw Społecznych](#) (zobacz Część VIII, Reguły 23-40), lub na [stronie internetowej dotyczącej skarg zbiorowych](#).

■ Więcej informacji na temat procedury sprawozdawczej można znaleźć w [Regulaminie Europejskiego Komitetu Praw Społecznych](#) (zobacz Część VII, Reguły 19-22) lub na [stronie internetowej dotyczącej procedury sprawozdawczej](#) na stronach Rady Europy.

■ Wcześniejsze sprawozdania krajowe i zgłoszenia (w tym od krajowych instytucji praw człowieka i krajowych organów ds. równości) można znaleźć na stronie internetowej Europejskiej Karty Społecznej w zakładce [profile krajów](#).

Po co angażować się w działania europejskiego komitetu praw społecznych?

■ Krajowe instytucje praw człowieka i krajowe organy ds. równości to niezależne organy, które chronią i promują prawa człowieka, w tym prawa społeczne i ekonomiczne, na poziomie krajowym. Ich codzienna praca i bezpośredni kontakt z różnymi zainteresowanymi stronami, w tym z posiadaczami praw, zapewniają im wiedzę na tematy lokalne i cenne dane, które mogą być wykorzystane przez Europejski Komitet Praw Społecznych przy opracowywaniu decyzji i konkluzji.

■ KIPCh i KOR mogą wykorzystać swój dotychczasowy dorobek (dane, raporty, zalecenia) opracowany dla innych organizacji międzynarodowych (takie jak zgłoszenia do Powszechnego Okresowego Przeglądu ONZ lub alternatywne sprawozdania Organu Traktatowego ONZ) w celu przedstawienia dodatkowych informacji Europejskiemu Komitetowi Praw Społecznych w ramach dwóch opisanych powyżej procedur monitoringu. W ten sposób mogą zwiększać świadomość sytuacji w zakresie praw ekonomicznych i społecznych w kraju, promować swoją pracę na poziomie europejskim i zyskiwać szerszy wpływ.

■ Z drugiej strony, konkluzje, decyzje, oświadczenia i ustalenia dotyczące działań następczych w związku z decyzjami w sprawie meritum skarg zbiorowych Europejskiego Komitetu Praw Społecznych mogą wzmocnić strategię działania krajowych instytucji praw człowieka i krajowych organów ds. równości oraz pociągnąć państwo do odpowiedzialności za niewypełnienie zobowiązań wynikających z prawnie wiążących instrumentów, które ratyfikowało.

■ Procedura sprawozdawcza jest zorganizowana w cyklach rocznych i pozwala na regularne działania następcze i częstsze aktualizowanie konkluzji niż na przykład mechanizm funkcjonujący w systemie ONZ. W ten sposób monitoring Europejskiego Komitetu Praw Społecznych stanowi cenne narzędzie, które może pomóc KIPCz i KOR w ich wysiłkach na rzecz przestrzegania praw człowieka w dziedzinie praw ekonomicznych i społecznych. Stwierdzenie niezgodności (z przepisami Karty, przyp. tłum.) stanowi bardzo wyraźny i bardzo przydatny punkt odniesienia dla celów rzecznictwa i podlega regularnej ponownej ocenie przez Komitet.

■ W celu uzyskania dodatkowych informacji i porad można się skontaktować z Sekretariatem Europejskiej Karty Społecznej pod poniższym adresem:

Department of the European Social Charter
Directorate General Human Rights and Rule of Law
Council of Europe
1 quai Jacoutot, F-67075 Strasbourg Cedex
E-mail: social.charter@coe.int
Tel: +33 (0)3 90 21 55 23

Załącznik: podpisy i ratyfikacje Europejskiej Karty Społecznej

Państwa członkowskie		Podpisy	Ratyfikacje	Przyjęcie procedury skarg zbiorowych	
Albania		21/09/1998	14/11/2002		
Andora		04/11/2000	12/11/2004		
Armenia		18/10/2001	21/01/2004		
Austria		07/05/1999	20/05/2011		
Azerbejdżan		18/10/2001	02/09/2004		
Belgia		03/05/1996	02/03/2004	23/06/2003	
Bośnia i Hercegowina		11/05/2004	07/10/2008		
Bułgaria		21/09/1998	07/06/2000	07/06/2000	
Chorwacja		06/11/2009	26/02/2003	26/02/2003	
Cypr		03/05/1996	27/09/2000	06/08/1996	
Czechy		04/11/2000	03/11/1999	04/04/2012	
Dania	*	03/05/1996	03/03/1965		
Estonia		04/05/1998	11/09/2000		
Finlandia		03/05/1996	21/06/2002	17/07/1998	X
Francja		03/05/1996	07/05/1999	07/05/1999	
Gruzja		30/06/2000	22/08/2005		
Niemcy	*	29/06/2007	29/03/2021		
Grecja		03/05/1996	18/03/2016	18/06/1998	
Węgry		07/10/2004	20/04/2009		
Islandia		04/11/1998	15/01/1976		
Irlandia		04/11/2000	04/11/2000	04/11/2000	

Włochy		03/05/1996	05/07/1999	03/11/1997	
Łotwa		29/05/2007	26/03/2013		
Liechtenstein		09/10/1991			
Litwa		08/09/1997	29/06/2001		
Luksemburg*	*	11/02/1998	10/10/1991		
Malta		27/07/2005	27/07/2005		
Mołdowa		03/11/1998	08/11/2001		
Monako		05/10/2004			
Czarnogóra		22/03/2005	03/03/2010		
Holandia		23/01/2004	03/05/2006	03/05/2006	
Norwegia		07/05/2001	07/05/2001	20/03/1997	
Północna Macedonia		27/05/2009	06/01/2012		
Polska		25/10/2005	25/06/1997		
Portugalia		03/05/1996	30/05/2002	20/03/1998	
Rumunia		14/05/1997	07/05/1999		
Rosja		14/09/2000	16/10/2009		
San Marino		18/10/2001			
Serbia		22/03/2005	14/09/2009		
Słowacja		18/11/1999	23/04/2009		
Słowenia		11/10/1997	07/05/1999	07/05/1999	
Hiszpania		23/10/2000	17/05/2021	17/05/2021	
Szwecja		03/05/1996	29/05/1998	29/05/1998	
Szwajcaria		06/05/1976			
Turcja		06/10/2004	27/06/2007		
Ukraina		07/05/1999	21/12/2006		
Wielka Brytania	*	07/11/1997	11/07/1962		
Liczba państw	47	2 + 45 = 47	7 + 36 = 43	16	

Daty zaznaczone pogrubioną czcionką, to daty podpisania lub ratyfikacji Karty z 1961 r.; pozostałe daty, to daty podpisania lub ratyfikacji Zrewidowanej Karty z 1996 r.

* Państwa, których ratyfikacja jest konieczna dla wejścia w życie Zmieniającego Protokołu z 1991 r. W praktyce, zgodnie z decyzją Komitetu Ministrów z dnia 11 grudnia 1991 r., Protokół ten ma zastosowanie.

X Państwa, które uznały prawo krajowych organizacji pozarządowych do wnoszenia skarg zbiorowych przeciwko nim. Niniejsza tabela jest regularnie aktualizowana na stronie Karty: www.coe.int/socialcharter

Europejska Karta Społeczna, przyjęta w 1961 r. i zrewidowana w 1996 r., jest odpowiednikiem Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w dziedzinie praw gospodarczych i społecznych. Gwarantuje ona szeroki zakres praw człowieka związanych z zatrudnieniem, mieszkalnictwem, zdrowiem, edukacją, ochroną socjalną i opieką społeczną. Żaden inny instrument prawny na poziomie paneuropejskim nie zapewnia tak rozległej i kompleksowej ochrony praw społecznych. Dlatego też Karta jest uważana za społeczną Konstytucję Europy i stanowi niezbędny komponent systemu ochrony praw człowieka na kontynencie europejskim.

www.coe.int/socialcharter

 @social_charter

www.coe.int

Rada Europy jest wiodącą na kontynencie organizacją broniącą praw człowieka. Ma 47 państw członkowskich w tym wszystkie kraje Unii Europejskiej. Wszystkie państwa członkowskie Rady Europy przystąpiły do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, traktatu stworzonego po to, by chronić prawa człowieka, demokrację i rządy prawa. Europejski Trybunał Praw Człowieka nadzoruje implementację Konwencji w państwach członkowskich.

European
Social
Charter

Charte
sociale
européenne

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE